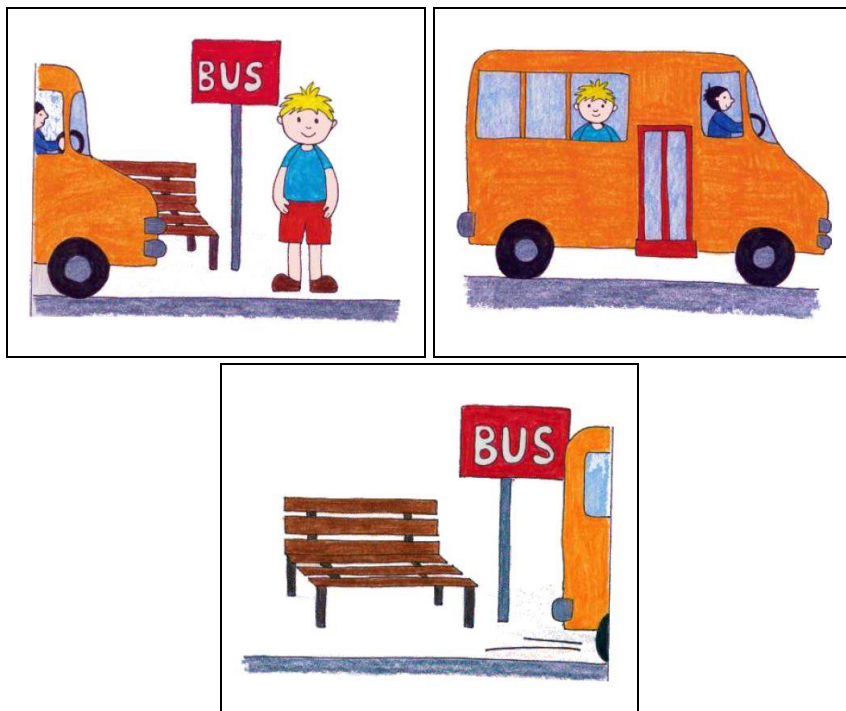

Mgr. Silvia Mináriková

DĚJOVÉ POSLOUPNOSTI I

DĚJOVÉ POSLOUPNOSTI I

KOMU JSOU KARTY URČENÉ A CO PODPORUJÍ?

Didaktické karty **Dějové posloupnosti I** jsou určeny dětem od 2 do 4 let a dětem starším s poruchami vývoje řeči.

Ve své praxi je využijí nejen rodiče, logopedové, učitelky v mateřských školách, ale i odborní pracovníci v poradnách a ambulancích.

Materiál pomáhá dětem osvojovat si a zlepšovat schopnost tvořit příběhy v rámci hrových aktivit.

Použití karet jsme ověřovali v praxi. **Materiál doporučuje Slovenská asociace logopedů.**

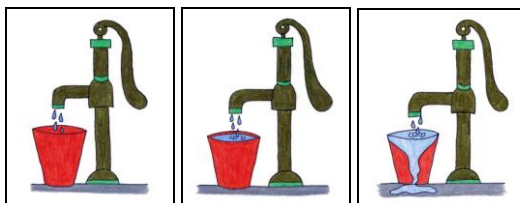
OBSAH BALENÍ

- 30 karet = 10 dějových posloupností skládajících se ze tří obrázků.
- Teoretické východisko, postup nácviiku tvorby dějových posloupností a další nápady na aktivity s kartami.

1. Žabka:

2. Studna:

DĚJOVÉ POSLOUPNOSTI I

KDY MŮŽE MÍT DÍTĚ POTÍŽE PŘI VYJADŘOVÁNÍ MYŠLENEK?

I když dítě nemá žádné viditelné potíže v oblasti jazykových schopností (např. v rozsahu slovní zásoby, používání gramatických pravidel apod.), může mít potíže slovně vyjádřit komplexnější myšlenky. Jak poznáme dítě se slabými narativními schopnostmi?

Takové dítě při tvorbě narativ/příběhů (2, 3, 10):

- používá krátké věty,
- minimálně se vyjadřuje o detailech,
- hovoří o událostech „tady a teď“, ale ne o minulých událostech,
- nedodrží časovou posloupnost jednotlivých dějů v příběhu,
- používá mnoho „prázdných“ slov a frází, např. „ta věc“, „dělal toto“,
- obtížně vyjadřuje kontext na začátku vypravování,
- „skáče“ z tématu do tématu a „ztrácí nit“ svého vypravování.

JAK DÍTĚTI POMOCI?

Terapie zaměřená na narativní schopnosti/tvorbu příběhů poskytuje dítěti jakýsi rámec nebo model, který může použít na reálné, ale i vymyšlené příběhy. Zlepšuje schopnost organizovat narativní rozhovory a učí dítě vybrat informace, které posluchači umožní pochopit příběh (6, 7, 8, 9).

Materiál, který držíte v ruce, pomáhá dětem osvojovat si a zlepšovat schopnost tvořit příběhy v rámci hrových aktivit.

Proč doporučujeme tento materiál používat?

- Všechny děti potřebují mít osvojené narativní schopnosti.
- Narativa umožňují rozvíjet současně všechny jazykové roviny, tedy slovní zásobu, schopnost ohýbat slova (skloňovat a časovat), výslovnost, ale i pragmatickou stránku (schopnost „naladit se“ na komunikačního partnera, zohlednit jeho poznatky o daném tématu, vést rozhovor atd.).

DĚJOVÉ POSLOUPNOSTI I

- Činnost s materiálem pomáhá dítěti vytvořit si model (vzor) příběhu, který mu ulehčí tvořit vlastní příběhy, převyprávět zážitky, pohádky atd.
- Materiál lze použít u dětí s různorodými jazykovými schopnostmi – u dětí zdravých z důvodu prevence (podpory normálního vývoje narativních - vyprávěčských schopností), ale zejména u dětí s různými druhy narušené komunikační schopnosti v rámci terapeutického procesu.
- Modelové příběhy představují situace a činnosti, které děti znají.
- Materiál lze použít v mateřské škole, logopedické ambulanci, doma při nácviku.

JAK VYUŽÍVAT MATERIÁL – POSTUP NÁCVIKU

KROK 1: NEJDŘÍVE A POTOM

Před dítě položíme 2 obrázky ve správném pořadí a popíšeme mu, co se odehrálo „nejdříve“ a co „potom“. Pak se zeptáme: *Co se stalo nejdříve? Co se stalo potom?* Pořadí obrázků změníme a požádáme dítě, aby je poskládalo ve správném pořadí a následně samostatně slovně vyjádřilo zobrazenou událost.

KROK 2: USPOŘÁDÁNÍ TŘÍ OBRÁZKŮ

Před dítě položíme 3 obrázky ve správném pořadí. Popíšeme příběh s použitím časových pojmů, např. „nejdříve, potom, nakonec“. Pak se zeptáme: *Co se stalo nejdříve? Co se stalo potom? Co se stalo nakonec?* V další části obrázky zamícháme a požádáme dítě, aby vybral ten obrázek, na kterém je úvodní událost, a umístilo ho na začátek. Stejným způsobem pokračujeme s dalšími obrázky. Na závěr dítě slovně vyjádří celou posloupnost.

KROK 3: USPOŘÁDÁNÍ TŘÍ OBRÁZKŮ A PŘEVYPRÁVĚNÍ PŘÍBĚHU

Před dítě položíme tři obrázky v nesprávném pořadí. Požádáme ho, aby je uspořádalo. Pokud dítě potřebuje pomoc, poskytneme mu ji. Když jsou obrázky ve správném pořadí, požádáme dítě, aby převyprávělo příběh.